ČESKÝ JAZYK 7. ROČNÍK

upraveno dodatkem č. 01, č.j. ZSV/192/2013

Očekávané výstupy ***na konci 7. ročníku žák:***	**Učivo**	**Mezipředmě-tové vztahy a začlenění PT**
I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
při naslouchání parafrázuje vyslechnuté, z vyslechnutého vybírá bez zkreslení podstatné myšlenky, vhodně vyzývá mluvčího k pokračování	naslouchání	OSV
písemně svými vlastními slovy formuluje převzaté myšlenky	reprodukce	
připraví si podklady pro ústní projev – osnovu, potřebné poznámky	mluvní cvičení - vypravování	
při mluveném projevu vědomě gestikuluje, používá vhodné mimiky	gesta, mimika	OSV
při výstavbě svého projevu vědomě dodržuje logický postup (časový, či příčinný)	příčina, důsledek	
promyšleně používá jednoduché metody k písemnému uspořádání svých myšlenek (volné psaní, myšlenková mapa)	myšlenková mapa	OSV
člení text na odstavce a používá i jiných způsobů jeho členění, v textu psaném na počítači vhodně používá různých velikostí i druhů písma,	velikost písma, druhy písma, odrážky, číslování	
vyhodnotí svůj text na základě dodaných kritérií	hodnocení textu	
při diskusi si ujasňuje téma či smysl diskuse, neodbíhá od tématu, navazuje na myšlenky druhých	diskuse	OSV
při popisu věci, krajiny, či události, k nimž má pozitivní vztah, používá přiměřených obrazných vyjádření (přívlastků, přirovnání, personifikace, metafory), vyjádří přiměřeně vjemy různých smyslů)	líčení	OSV, ENVI
uspořádaně popisuje vzhled osob (především svých přátel, příbuzných a známých), používá výstižné názvy vlastností	charakteristika (vnější a vnitřní - přímá, nepřímá)	OSV
napíše jednoduchou žádost spojenou s aktuální potřebou třídy, či školy	žádost	DEM
v textu vyhledává klíčová slova, výstižně reprodukuje hlavní myšlenky, vypíše informace, jež ho zaujaly	klíčová slova, výpisky	
z jednoduššího populárně naučného textu vytvoří výtah	výtah	
vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce (a to i před cizími posluchači), používá flip či tabuli	prezentace	
do prezentace skupinové práce následně nevnáší své (ve skupině neprodiskutované) nápady	prezentace skupinové práce	OSV

II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Úvod do českého jazyka		
promyšleně využívá slovníků a Pravidel českého pravopisu k vyhledávání významu slov a ověření si správného pravopisu	práce se slovníky a Pravidly	
Zvuková stránka jazyka a hláskosloví		
spisovně vyslovuje a píše bez chyb běžná slova cizího původu	slova cizího původu	
píše správně, případně i se zdůvodněním, zvuková homonyma s předponou s-, z-	předpony s, z, vz	
Nauka o slovech a tvoření slov		
hledá, formuluje a jednoduše definuje věcné významy slov	slovo a sousloví, jednoznačná slova a mnohoznačná slova.	
v odborném textu z různých oblastí vyhledá termíny	odborné názvy, názvosloví	
obměňuje slova neutrální slovy citově zabarvenými a opačně	slova citově zabarvená	
k různým slovům uvádí synonymní řady	synonyma.	
uvede příklady homonym	homonyma	
uvede příklady různých způsobu obohacování slovní zásoby	tvoření nových slov, přejímání slov z jiných jazyků, přejímání z různých vrstev jazyka	
rozezná slova odvozená a složená a zkratky, uvede, jak tato slova vznikla	tvoření slov - odvozováním, skládáním a zkracováním	
k odvozeným podstatným jménům přidá další slova odvozená stejným způsobem – pomocí stejných předpon nebo přípon	odvozování podstatných jmen	
přechyluje správným způsobem podstatná jména	odvozování přídavných jmen předponou a příponou a odvozování sloves	
odvozuje z podstatných jmen jména přídavná a slovesa	odvozování	
správně dělí slova na konci řádku, respektuje při tom kořeny slov a způsob jejich vytvoření (dává přednost nedělení slov)	stavba slova	
uvede, jak vznikly složeniny	tvoření slov skládáním	
dešifruje zkratky a zkratková slova	zkracování slov - zkratky, zkratková slova.	
Tvarosloví		
používá správný pravopis častých vlastních jmen a názvů, případně si ověřuje v Pravidlech českého pravopisu	psaní velkých písmen	
rozliší příslovečnou spřežku od spojení předložky a podstatného jména a zdůvodni svůj pravopis	příslovečné spřežky	
ve svých jazykových projevech volí vhodné předložky a spojky, používá synonymních spojek	předložky, spojky	
Skladba		
píše správně koncovky příčestí minulého (u nejsložitějších případů aplikuje poučky z Pravidel českého pravopisu o shodě)	shoda přísudku s několikanásobným podmětem	
využívá různých možností zápisu přímé řeči	přímá řeč	
ve svých projevech vědomě využívá vhodných variant vět podle svého komunikačního záměru	prosba, varování, výzva, , rozkaz odmítnutí, otázka…	
přehledně graficky znázorňuje syntaktické vztahy	grafické znázornění vztahů	
vytváří otázky, jimiž se přesně doptává na konkrétní okolnosti doplňující obsah věty	skladební dvojice, větný člen řídící a závislý	
s pomocí rozvíjejících větných členů a vedlejších vět zpřesňuje a obohacuje obsah sdělení	PK (Sh, Nesh), PT, PU (m, zp, č) větné členy holé, rozvité, několikanásobné	
nahrazuje větné členy vedlejšími větami a naopak		
ve větách a souvětích vyhledává spojovací výrazy a místa, kde se klade čárka, využívá synonymních spojovacích výrazů	spojky, vztažná zájmena, vztažná příslovce	

III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
čte přiměřeně náročné umělecké i populárně naučné texty, porovnává je se svými zkušenostmi, využívá je jako podporu pro svou argumentaci	dílny čtení	OSV
vyhledá hlavní myšlenku textu a stručně ji shrne (s použitím klíčových slov z textu)	čtenářská strategie - shrnování	
rozezná dějovou linii či jinou souvislost jednotlivých informací a stručně ji shrne		
člení text (promluvu) na menší části a shrnuje jednotlivé informace		
odliší důležité (hlavní) sdělení od dílčích informací		
klade otázky zodpověditelné přímo z textu	čtenářská strategie – kladení otázek	
klade otázky vycházející z textu zodpověditelné s využitím dalších zdrojů		
rozpozná, co mu nedává smysl	čtenářská strategie – vyjasňování	
odhaduje význam neznámých slov (ze stavby slova, z kontextu)		
vyjasňuje si význam neznámých slov pomocí dalších zdrojů (slovníků, internetu…)		
formuluje, jak se bude text dále vyvíjet (obsah, dějová linie)	čtenářská strategie – předvídání	
pomocí předvídání se lépe a rychleji orientuje v textu (v promluvě)		
předpovědi vývoje textu zdůvodňuje vodítky z textu, svou čtenářskou nebo životní zkušeností		
při diskusi o přečteném díle jednoduše a srozumitelným způsobem prezentuje svou interpretaci textu	interpretace textu	
vytváří poznámky, výpisky i jednoduchý obsah textů zaznamenává si písemně své dojmy z četby	kulturní deník	
vysvětlí jednání hrdinů, jeho příčiny, mluví o jejich pocitech a citech, porovnává jednání hrdinů textů ze svými zážitky a zkušenostmi	hrdina	OSV, OSV
při rozboru textu používá jednoduché literární pojmy	epika, lyrika, drama, balada,sloka, verš, rým, refrén	
napíše text, v němž použije přísloví a rčení	přísloví a rčení	
převádí jednoduché texty z prozaické podoby do podoby dramatu	próza, poezie, drama	
vyjádří následnost dílčích epizod příběhu, nebo vztahů mezi postavami prostřednictvím grafických schémat	povídka, román	
na příkladech comicsu doloží typické znaky tohoto žánru	comics, nadsázka	
na příkladech detektivky doloží typické znaky tohoto žánru	detektivka	
vyhledává v textu obrazná vyjádření, sám je využívá pro obohacení svých projevů	metafora, personifikace	
vysvětlí, co je úkolem jednotlivých profesí divadelního a filmového týmu	dramaturg, scénograf, choreograf, osvětlovač, nápověda, klapka, střihač	
výrazně a s prožitkem čte před publikem vhodné umělecké texty	výrazný přednes	OSV
využívá inspirace z přečtených textů k tvorbě vlastních literárních pokusů, aktivně se zapojuje do kulturního dění na škole (svými dílky případně přispívá do školního časopisu…)	vlastní literární tvorba	OSV, MEDI
orientuje se v dětském oddělení místní pobočky regionální knihovny, pracuje s jednoduchými katalogy	orientace v knihovně	